

Số: 03/2024/QĐST-VDS

Dĩ An, ngày 30 tháng 5 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ DĨ AN, TỈNH BÌNH DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thị Hồng - Thẩm phán.

Thư ký phiên họp: Ông Lê Duy Long - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương tham gia phiên họp: Ông Lê Thanh Tùng - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 5 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 201/2024/TLST-VDS ngày 12 tháng 4 năm 2024 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 56/2024/QĐST-VDS ngày 20 tháng 5 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Trần Thị H, sinh năm 1952; địa chỉ thường trú: Số 282/18B, khu phố Đ, phường T, thành phố D, tỉnh Bình Dương.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Cao Văn V, sinh năm 1972; thường trú: C8C tổ 19, khu phố B, phường L, thành phố T, tỉnh Bình Dương, (có yêu cầu giải quyết vắng mặt).

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

1. Bà Phạm Thị T, sinh năm 1985; địa chỉ thường trú: Số 628, tổ 2, ấp H, xã N, huyện C, tỉnh Tiền Giang, (có yêu cầu giải quyết vắng mặt).

2. Cháu Trần Minh P, sinh ngày 26/12/2008; địa chỉ thường trú: Số 628, tổ 2, ấp H, xã N, huyện C, tỉnh Tiền Giang.

Người đại diện hợp pháp của cháu Trần Minh P: Bà Phạm Thị T, sinh năm 1985; địa chỉ thường trú: Số 628, tổ 2, ấp H, xã N, huyện C, tỉnh Tiền Giang, (có yêu cầu giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo Đơn yêu cầu ngày 01/4/2024 và đơn thay đổi yêu cầu của bà Trần Thị H, yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

ngày 17/5/2024 và ý kiến trình bày trong quá trình giải quyết việc dân sự của bà Trần Thị H và của người đại diện theo ủy quyền cùng các tài liệu, chứng cứ khác đã thu thập được có trong hồ sơ, nội dung sự việc như sau:

Bà Trần Thị H và ông Trần Văn V là vợ chồng, ông V sinh năm 1949, chết năm 2013. Quá trình chung sống bà H và ông V có 07 người con chung gồm: Trần Thị Sự, Trần Văn An, Trần Thị L, Trần Văn P1, Trần Thị Ngọc T2, Trần Thị Đ và Trần Văn H, sinh năm 1986. Từ khi ông V chết, bà Trần Thị H ở vậy nuôi các con và lo lắng cho đến khi các con lập gia đình riêng.

Trước đây, sức khỏe của ông Trần Văn H bình thường, anh H đã kết hôn với bà Phạm Thị T vào năm 2013 có đăng ký kết hôn tại Ủy ban nhân dân phường Tân Đông H, thị xã (nay là thành phố) Dĩ An, tỉnh Bình Dương. Quá trình chung sống ông H và bà T có với nhau 01 người con chung tên Trần Minh P, sinh ngày 26/12/2008. Tuy nhiên, ông H và bà T đã ly thân từ năm 2014 nên ông H sống với bà Trần Thị H từ đó cho đến nay. Vào ngày 23/4/2020, ông Trần Văn H bị tai nạn giao thông nên bị chấn thương vùng đầu, gia đình đã đưa ông H đến bệnh viện quận Thủ Đức để cấp cứu và điều trị thương tích. Do bị chấn thương đầu quá nặng, bị tụ máu nên bác sĩ đã cho ông H mổ sọ để ghép sọ não nhằm cải thiện chức năng thần kinh đầu. Tuy nhiên, từ ngày bị tai nạn đến nay ông H bệnh tình có thuyên giảm nhưng về khả năng nhận thức và làm chủ hành vi bị giảm sút, nhiều khi không có khả năng nhận thức và làm chủ hành vi. Hiện nay, ông H ở chung nhà với bà H nên bà là người trực tiếp chăm sóc cho ông H. Để thuận tiện cho việc giải quyết các vấn đề pháp lý liên quan đến ông H và cần có người giám hộ cho ông H. Do đó, bà Trần Thị H yêu cầu Toà án nhân dân thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương tuyên bố ông Trần Văn H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị chỉ định bà Trần Thị H làm người giám hộ cho ông Trần Văn H.

Ý kiến của của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Phạm Thị T đồng thời bà T là người đại diện hợp pháp của cháu Trần Minh P:

Bà Phạm Thị T là vợ của ông Trần Văn H quen nhau và chung sống như vợ chồng từ đầu năm 2008 nhưng chưa đăng ký kết hôn. Đến năm 2013 mới đăng ký kết hôn để làm thủ tục cho con đi học. Bà T và ông H kết hôn trên cơ sở tình yêu và tự nguyện nên là vợ chồng hợp pháp, có đăng ký kết hôn tại UBND phường Tân Đông H, thị xã Dĩ An, tỉnh Bình Dương và được cấp giấy chứng nhận kết hôn số 90/KH/2013, quyển số 1 do UBND phường Tân Đông H, thị xã (nay là thành phố) Dĩ An, tỉnh Bình Dương cấp ngày 08/6/2013. Quá trình chung sống vợ chồng bà có 01 người con chung gồm Trần Minh P sinh ngày 26/12/2008. Do vợ chồng mâu thuẫn, không có tiếng nói chung nên bà T và ông H ly thân từ năm 2014 cho đến nay. Sau khi ly thân thì bà T và con về quê ngoại ở Tiền Giang để sinh sống. Tuy nhiên, bà T và ông H cùng gia đình nội thường xuyên liên lạc và hỏi thăm nhau. Đến năm 2020, ông H bị tai nạn giao thông nên bị chấn thương vùng đầu, gia đình đã đưa anh H đến bệnh viện quận Thủ Đức để cấp cứu và điều trị thương tích. Do bị chấn thương phần đầu nặng, có tụ máu trong nên bác sĩ mổ sọ để ghép sọ não nhằm cải thiện chức năng thần kinh đầu

của ông H và sau đó xuất viện về nhà dưỡng thương vào ngày 08/5/2020. Thời gian ông H bị thương, bà T có đến thăm anh H nhiều lần. Từ ngày ông H bị tai nạn đến nay thì bệnh tình ông H có thuyên giảm nhưng về khả năng nhận thức và làm chủ hành vi của ông H bị giảm sút, nhiều khi không làm chủ khả năng nhận thức và làm chủ hành vi, nhất là những khi thời tiết thay đổi thì ông H hay bị đau đầu. Nay ông H ở chung nhà với mẹ chồng của bà là bà Trần Thị H nên được mẹ chồng chăm sóc sinh hoạt hàng ngày. Nay gia đình cần thực hiện các giao dịch có liên quan quyền sử dụng đất nên mẹ chồng bà có làm đơn yêu cầu tuyên bố chồng bà là ông Trần Văn H, sinh năm 1986, địa chỉ: Số 282/18B, khu phố Đ, phường T, thành phố D, tỉnh Bình Dương có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi thì bà đồng ý.

Do bà và ông H đã ly thân từ lâu, không còn tình cảm và không ở chung nhà. Từ khi chồng bà bị tai nạn đến nay thì mẹ chồng là bà Trần Thị H trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cho ông Trần Văn H cho đến nay. Vì đã ly thân nên bà từ chối làm người giám hộ cho ông H và đồng ý để mẹ chồng bà là bà Trần Thị H làm người giám hộ cho ông Trần Văn H, vì mẹ chồng bà vẫn còn khỏe mạnh, minh mẫn đủ điều kiện làm người giám hộ cho ông Trần Văn H.

Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp:

- Về tố tụng: Tòa án nhân dân thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương thụ lý việc dân sự là đúng thẩm quyền. Quá trình giải quyết và tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành đúng, đầy đủ các thủ tục tố tụng theo quy định tại các Điều 369, 377 Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về nội dung: Căn cứ vào Điều 23, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 57, 58, 136 Bộ luật Dân sự; Điều 376, 378 Bộ luật Tố tụng Dân sự, bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 309/KL-VPYTW ngày 10/5/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của bà Trần Thị H về việc tuyên bố ông Trần Văn H khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đồng thời chỉ định bà Trần Thị H làm người giám hộ cho ông H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Dĩ An nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Theo Đơn yêu cầu của bà Trần Thị H về việc yêu cầu tuyên bố ông Trần Văn H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đây là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng Dân sự. Ông Trần Văn H có địa chỉ thường trú tại Số 282/18B, khu phố Đ, phường T, thành phố D, tỉnh Bình Dương nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Dĩ An, tỉnh Bình Dương theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố Tụng Dân sự.

[1.2] Về sự vắng mặt của đương sự: Người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu là ông Cao Văn V; bà Phạm Thị T là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan và là người đại diện hợp pháp của cháu Trần Minh P có đơn yêu cầu Tòa án giải quyết vắng mặt nên Tòa án vẫn tiến hành mở phiên họp theo quy định tại Điều 367 Bộ luật Tố tụng Dân sự.

[1.3] Về việc xác định người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Trần Thị H xác định các anh chị ruột của ông H gồm bà Trần Thị S, ông Trần Văn A, bà Trần Thị L, ông Trần Văn P2, bà Trần Thị Ngọc T2, bà Trần Thị Đ là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, tuy nhiên Tòa án xác định các đương sự nêu trên không phải là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan nên không đưa vào tham gia tố tụng trong vụ án.

[2] Về nội dung:

[2.1] Xét yêu cầu của bà H về việc tuyên bố ông Trần Văn H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, xét thấy:

Căn cứ vào lời khai của người yêu cầu là bà Trần Thị H và của người đại diện theo ủy quyền là ông Cao Văn V: Ông Trần Văn H, sinh năm 1986 là con ruột của bà H. Năm 2020, ông H bị tai nạn giao thông nên bị chấn thương vùng đầu, gia đình đã đưa ông H đến bệnh viện quận Thủ Đức để cấp cứu và điều trị thương tích. Do bị chấn thương phần đầu nặng, có tụ máu trong đầu nên bác sĩ mổ sọ để ghép sọ não nhằm cải thiện chức năng thần kinh đầu của ông H và sau đó xuất viện về nhà dưỡng thương vào ngày 08/5/2020. Từ ngày ông H bị tai nạn đến nay thì bệnh tình ông H có thuyên giảm nhưng về khả năng nhận thức và làm chủ hành vi của ông H bị giảm sút, nhiều khi không làm chủ khả năng nhận thức và làm chủ hành vi, nhất là những khi thời tiết thay đổi thì ông H hay bị đau đầu. Kể từ khi ông H bị bệnh nặng tháng 04/2020 cho đến nay, ông H sống chung nhà với bà H và cũng là người trực tiếp chăm sóc, điều trị bệnh cho ông H. Để thuận tiện cho việc giải quyết các vấn đề pháp lý liên quan đến ông H, bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị chỉ định bà Trần Thị H làm người giám hộ cho ông Trần Văn H.

Tòa án nhân dân thành phố Dĩ An ra Quyết định trưng cầu giám định số 03/2024/KL-TCGD ngày 15/4/2024 trưng cầu Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa thực hiện việc giám định tâm thần đối với ông Trần Văn H. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 309/KL-VPYTW ngày 10/05/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa, Hội đồng giám định đã kết luận: Về y học, hiện nay đương sự bị bệnh Hội chứng chấn động não (F07.2 – ICD.10); về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay đương sự bị hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi).

Kết luận giám định pháp y tâm thần của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa phù hợp với lời trình bày của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan và tình trạng hiện tại của ông H. Do đó, việc bà Trần Thị H

yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Văn H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ chấp nhận, phù hợp quy định tại Điều 23 Bộ luật Dân sự.

[2.2] Về việc chỉ định người giám hộ:

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án xác định ông Trần Văn H sinh năm 1986 có cha ruột tên Trần Văn V, sinh năm 1949 (chết năm 2013), mẹ ruột ông H là bà Trần Thị H, sinh năm 1952; có vợ tên Phạm Thị T, sinh năm 1985 và có 01 con tên Trần Minh P, sinh ngày 26/12/2008. Kể từ khi ông H bị tai nạn từ tháng 04/2020 cho đến nay, ông H sống chung nhà với bà H, đồng thời bà H là người trực tiếp chăm sóc, điều trị bệnh cho ông H. Bà Phạm Thị T là vợ của ông H nhưng vợ chồng đã ly thân từ năm 2014 cho đến nay, đồng thời bà T từ chối làm người giám hộ của ông H và đồng ý thống nhất cử bà Trần Thị H làm người giám hộ cho ông H. Xét thấy, bà H là người có đầy đủ điều kiện của cá nhân làm người giám hộ theo quy định tại các Điều 46, 47, 48, 49, 53, 54 và 136 của Bộ luật Dân sự nên cần chấp nhận.

[3] Ý kiến phát biểu của Kiểm sát viên tại phiên họp quan điểm giải quyết việc dân sự là phù hợp nên chấp nhận.

[4] Về chi phí giám định pháp y tâm thần đối với ông Trần Văn H: Bà Trần Thị H đã thực hiện xong.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Bà Trần Thị H không phải chịu.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, điểm 367, 370, 371, 372, 376, 377, 378 Bộ luật Tố tụng Dân sự;

Căn cứ Điều 23, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 57, 58, 59 và 136 Bộ luật Dân sự;

Căn cứ vào Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị H về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Tuyên bố ông Trần Văn H, sinh năm 1986; địa chỉ thường trú: Số 282/18B, khu phố Đ, phường T, thành phố D, tỉnh Bình Dương có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Trần Thị H, sinh năm 1952; địa chỉ thường trú: Số 282/18B, khu phố Đ, phường T, thành phố D, tỉnh Bình Dương là người giám hộ cho ông Trần Văn H. Bà H thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58 Bộ luật Dân sự và thực hiện quản lý tài sản của người giám hộ theo quy định tại Điều 59 Bộ luật Dân sự.

2. Về chi phí giám định pháp y tâm thần đối với ông Trần Văn H: Bà Trần Thị H đã thực hiện xong.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị H thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí theo quy định tại Điều 2 Luật Người cao tuổi năm 2009 và Điều 12, 13 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy Ban thường vụ Quốc Hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án; đồng thời bà H đã có đơn xin miễn tạm ứng lệ phí, lệ phí. Vì vậy Tòa án chấp nhận miễn lệ phí theo đơn của bà Trần Thị H. Bà Trần Thị H không phải chịu lệ phí dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (mười) ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết hợp lệ. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bình Dương;
- VKSND tỉnh Bình Dương;
- VKSND thành phố Dĩ An;
- Chi cục THADS thành phố Dĩ An;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Thị Hồng